

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 40C/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119209894
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Oros Nemešová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7119209894.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Lýdiou Oros Nemešovou v právnom spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C., D. XX, zastúpený JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti zaplatenia istiny 1.011,16 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.011,16 Eur odo dňa 4.6.2019 do zaplatenia **z a s t a v u j e**.

II. Žalovaná je **p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi sumu 2.987,68 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.987,68 Eur odo dňa 4.6.2019 do zaplatenia titulom náhrady účelne vynaložených trov obhajoby a sumu 2.025,- Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a**.

IV. V konaní o zaplatenie náhrady účelne vynaložených trov obhajoby žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,96 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. V konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy 2.025,- Eur, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 4.9.2019 žiadal súd, aby zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť mu sumu 4.427,40 Eur titulom účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní a sumu 16.500,- Eur titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch.

1.2 Zároveň žalobca žiadal súd, aby mu priznal proti žalovanej nárok na náhradu vzniknutých trov konania v celom rozsahu.

2.1 Žalobca žalobu odôvodnil najmä tými skutkovými tvrdeniami, že mu bolo uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 17.5.2016 vydaným pod sp.zn. ČVS: E. – XXX/X – F. – C. – XXXX vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kedy dňa 24.1.2017 došlo ku zmene právnej kvalifikácie na zločin týranie blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) ods. 3 písm. d) s poukazom na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I uznesením vydaným pod č.k. 3Pv 150/16/8802 - 7 zo dňa 15.6.2016 zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Následne uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I vydaným pod č.k. 3Pv 150/16/8802 – 8 zo dňa 24.3.2017 bolo vedené trestné stíhanie voči jeho osobe zastavené, pretože uvedený skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci. Ďalej žalobca v žalobe uviedol,

že prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach uznesením vydaným pod č.k. 1/1 Kpt 37/17/8800 – 7 zo dňa 25.4.2017 zamietol sťažnosť G. B. (poškodenej v trestnom konaní) proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.4.2017. Poškodená G. B. podala dňa 17.7.2017 Generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní, ktorú doplnila podaním zo dňa 6.9.2017, a ktorému generálny prokurátor nevyhovel, a túto skutočnosť oznámil poškodenej G. B. listom č.k. XVI/2 Pz 72/17/1000 – 7 zo dňa 6.10.2019.

2.2 Listom zo dňa 21.3.2019 v súlade s ust. § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 4.427,40 Eur z titulu náhrady účelne vynaložených trov trestného konania a náhradu škody vo výške 16.500,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá listom zo dňa 3.6.2019 jeho žiadosť odmietla ako nedôvodnú.

2.3 Žalobca v žalobe poukázal na skutočnosť, že vzhľadom k tomu, že bolo voči nemu právoplatne zastavené trestné stíhanie, vznikla mu škoda titulom účelne vynaložených trov konania, pozostávajúcich z trov obhajoby v trestnom konaní vo výške 4.427,40 Eur.

2.4 Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil tým že trestné stíhanie sa viedlo po dobu takmer jedného roka za zločin, ktorý nikdy nespáchal, a za ktorý mu hrozil trest odňatia slobody až na 15 rokov. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že musel vynakladať úsilie, brániť sa v trestnom konaní označovaním dôkazov vyvracajúcich obvinenie z trestného činu, ktorý nikdy nespáchal. Poukázal tiež na nariadené predbežné opatrenie Okresným súdom Košice I, a to uznesením zo dňa 30.3.2016, ktorým mu súd uložil, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu na D. XX F. C., v ktorom býval, a ktorý patril do jeho podielového spoluvlastníctva a G. B., a na základe tohto rozhodnutia bol takmer dva roky bez domova, pretože nariadené predbežné opatrenie bolo zrušené až rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4.4.2018. Uviedol tiež, že stratil možnosť bezprostredne podieľať sa na výchove svojich maloletých detí tak, ako to robil od ich narodenia. Žalobca v žalobe konštatoval, že celý jeho život bol v čase trestného stíhania zásadným spôsobom ovplyvnený jeho obavami z toho, či napriek svojej nevine nebude uznaný vinným. Mučivé obdobie obáv a neistoty ovplyvnilo aj jeho osobný život, začal sa strániť spoločnosti, obával sa, že skutočnosť, že je trestne stíhaný, sa stane známou. Na druhej strane musel oslovovať svojich priateľov, známych a príbuzných so žiadosťou, aby vypovedali o skutočnostiach, ktoré im boli známe o jeho spoluzití s poškodenou, G. B., aby takto dokázal svoju nevinu. Ocitol sa v ponižujúcom postavení osoby, ktorá musela prosiť o to, aby mala kde bývať, zároveň prosiť iných ľudí o pomoc, ktorú jej mali poskytnúť tým, že vypovedali o jeho manželskom súžití s poškodenou G. B..

2.5 Z uvedeného dôvodu považuje za primerané, aby za spôsobené traumy v jeho osobnom a spoločenskom živote, strate domova a straty sústavného kontaktu s jeho maloletými deťmi, ako dôsledku trestného stíhania vedeného na základe vydaného nezákonného rozhodnutia, mu bola poskytnutá náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 16.500,- Eur

2.6 V rámci prostriedkov procesného útoku žalobca do konania označil a predložil tieto listinné dôkazy: uznesenie vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície vydané dňa 17.5.2016 pod sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 o vznesení obvinenia pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I vydané dňa 24.3.2017 pod sp.zn. 3 Pv 150/16/8802, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie vo veci obvineného žalobcu, vyúčtovanie odmeny za poskytnutie právnych služieb za obdobie od 1.6.2016 do 8.7.2016, za obdobie od 8.7.2016 do 7.11.2016, za obdobie od 7.11.2016 do 30.11.2016, za obdobie od 30.11.2016 do 20.1.2017, za obdobie od 20.1.2017 do 22.5.2017, potvrdenie o zrealizovaní transakcie za poskytnuté právne služby na účet advokátky H. I. A. zo dňa 6.6.2016 vo výške 753,60 Eur, zo dňa 20.7.2016 vo výške 877,50 Eur, zo dňa 15.11.2016 vo výške 702,- Eur, pokladničný doklad o úhrade za poskytnuté právne služby vystavený JUDr. Ivetou Rajtákovou č. 004 zo dňa 15.12.2016 v sume 1.041,30 Eur, zo dňa 3.2.2017 v sume 772,20 Eur a zo dňa 5.6.2017 v sume 456,30 Eur, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 21.3.2019 adresované žalovanej, oznámenie žalovanej zo dňa 3.6.2019 sp. zn. VI/4 Gc 48/20/1000 o neuspokojení uplatňovaného nároku na náhradu škody.

3.1 Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 27.11.2019 žiadala žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. Má za to, že v danej veci neexistuje rozhodnutie, ktoré by bolo možné považovať za nezákonné, a na základe ktorého by žalobcovi prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. V tejto súvislosti žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13.11.2013, sp.zn. II.ÚS 163/2013, podľa ktorého nemožno uznesenie o vznesení

obvinenia automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania, existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu, sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.7.2008, sp. zn. 3 Cdo/201/2007, v ktorom súd konštatoval, že nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona, na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby alebo k oslobodeniu spod obžaloby. Žalovaná upriamila pozornosť tiež na nález Ústavného súdu Českej republiky, ktorý vo svojom rozhodnutí vydanom pod sp. zn. III. ÚS 165/02 judikoval že, nie každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok, možno paušálne považovať za nezákonné. Uviedla, že konštrukciu spočívajúcu v tom, že nezákonným je uznesenie o vznesení obvinenia s poukazom na to, že trestné stíhanie obvineného bolo zastavené alebo obžalovaný bol spod obžaloby oslobodený a vzhľadom na zastavenie alebo oslobodenie je uznesenie o vznesení obvinenia nezákonným rozhodnutím, nie je možné akceptovať, a to najmä s prihliadnutím na to, že takáto konštrukcia nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.. Má za to, že zákon č. 514/2003 Z.z. v žiadnom ustanovení neupravuje, čo i len rámcovo, takúto konštrukciu a nepriznáva jej status nezákonného rozhodnutia. Žalovaná poukázala, že absencia právnej úpravy tejto konštrukcie tzv. nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia v normatívnom texte, nemá za následok medzeru v právnom poriadku Slovenskej republiky, ale je vyjadrením vôle normotvorcu takúto konštrukciu ani neuzákoníť. Ma za to, že vzhľadom na uvedené, neprináleží súdom vytvárať takúto konštrukciu v rámci ich rozhodovacej činnosti. Podľa názoru žalovanej, uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu alebo prečinu neskôr počas jednotlivých štádií trestného konania z rôznych dôvodov sa nepotvrdila. Uviedla, že za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí trestného prípadu.

3.2 Žalovaná konštatovala, že v predmetnom trestnom konaní k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v Trestnom poriadku orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo. Podľa žalovanej orgány činné v trestnom konaní v predmetnom trestnom konaní postupovali prísne v súlade s príslušným procesným predpisom (Trestným poriadkom), ktorý upravuje jednotlivé štádiá trestného konania a s tým súvisiace oprávnenia a povinnosti orgánov činných v trestnom konaní. Uviedla, že z dikcie ust. § 206 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že k záveru o spáchaní trestného činu určitou osobou stačí vyšší stupeň pravdepodobnosti, ktorý však musí byť konkrétne zistenými skutočnosťami dostatočne odôvodnený. Nie je však potrebné, aby trestná činnosť bola spoľahlivo preukázaná ako v prípade obžaloby. Uviedla, že presvedčenie o dôvodnosti podozrenia nie je totožné s presvedčením o vine, aj keď s ním niekedy splyva. Uznesenie o vznesení obvinenia je rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní vydaným po začatí resp. súčasne so začatím trestného stíhania, na základe doposiaľ zabezpečeného, nie však objektívne kompletného spisového materiálu, po posúdení existujúcej dôkaznej situácie, právnej kvalifikácie a na základe najpravdepodobnejšieho skutkového deja, v prípadoch dostatočne a odôvodneného záveru spáchania trestného činu konkrétnou osobou voči ktorej smeruje, a to bez meškania. Žalovaná zdôraznila, že uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že skutok sa stal, že je trestným činom, a že ho skutočne spáchal podozrivý. Inštitút vznesenia obvinenia vychádza iba z dôvodného predpokladu odvíjajúceho sa od vyššej miery pravdepodobnosti, že trestný čin spáchala určitá osoba. Podstata vznesenia obvinenia v každom prípade poníma aj alternatívu, že ďalším dokazovaním sa táto vyššia miera pravdepodobnosti nepotvrdí. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že ak s takouto alternatívou zákon samotný počíta, jej naplnenie (oslobodzujúcim rozsudkom) nemôže byť prejavom nezákonnosti rozhodnutia o vznesení obvinenia. Nenamieta však tú skutočnosť, že vedenie trestného stíhania voči konkrétnej osobe predstavuje zásah do práv dotknutej osoby, avšak na strane druhej, štátu nemôže byť na ťarchu tá skutočnosť, že za splnenia prísnych zákonných podmienok a existencie dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu legitímnym spôsobom vedie trestné stíhanie voči konkrétnej osobe. V súvislosti s touto právnou argumentáciou má za to, že v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi boli podľa jej názoru splnené všetky zákonné podmienky upravené Trestným poriadkom na jeho vydanie, a na vydanie všetkých rozhodnutí v rámci prípravného konania, boli splnené v danom časovom období potrebné zákonné predpoklady. Má za to, že rozhodnutie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I zo dňa 24.3.2017, ktorým bolo trestné stíhanie obvineného žalobcu zastavené, je práve dôkazom dôsledného vedenia prípravného konania a v rámci neho vykonaného prokurátorského dozoru, výsledkom ktorého

bolo zastavenie trestného stíhania na podklade vykonaného dokazovania a objektivizovania skutočností nevyhnutných pre meritórne rozhodnutie vo veci. Zdôraznila, že dôvodom zastavenia trestného stíhania boli najmä skutočnosti, objektivizovanie ktorých bolo možné len na základe vykonaného znaleckého dokazovania a vyluchu znalca uskutočneného po vznesení obvinenia žalobcovi.

3.3 Vo vzťahu k náhrade vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní žalovaná ponechala na súd, aby účelnosť a správnosť trov obhajoby v trestnom konaní náležite posúdil prostredníctvom pripojenia súvisiaceho trestného spisu.

3.4 Vo vzťahu k uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že nemajetková ujma v peniazoch sa v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza len vtedy, ak vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom na určenie jej výšky je súčasne potrebné zohľadniť kritéria uvedené v ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona, a to osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije. a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Žalovaná má však za to, že v danom prípade žalobca nepreukázal, že by došlo k tak závažnému zásahu do jeho práv, aby konštatovanie porušenia práva nebol dostatočným zadosťučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu. Uviedla, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy najmä s ohľadom na jej výšku a dôvodnosť, pretože žalobca len vo všeobecnej rovine tvrdí, že musel vynakladať úsilie a brániť sa v trestnom konaní označovaním dôkazov, vyvracajúcich obvinenie z trestného činu, ktorý nikdy nespáchal. V súvislosti s týmito skutkovými tvrdeniami žalobcu považovala za potrebné zdôrazniť, že nakoľko majú orgány činné v trestnom konaní úradnú povinnosť vyhľadávať a zaoštarávať dôkazy a s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak proti obvinenému, ako aj v jeho prospech, je viac než pravdepodobné, že k rovnakému záveru, teda k rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania, by prokurátor okresnej prokuratúry dospel aj bez akéhokoľvek aktívneho pričinenia sa žalobcu ako obvineného. Argumentačne žalovaná doplnila, že ak žalobca poukazuje na uznesenie Okresného súdu Košice I vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/85/2016, ktorým malo byť nariadené predbežné opatrenie, spočívajúce v zákaze danom žalobcovi, nevstupovať do rodinného domu v ktorom býval, z podanej žaloby nie je zrejmé, na základe akého návrhu a z akých dôvodov bol podaný samotný návrh na vydanie predbežného opatrenia, a v neposlednom rade nie je zrejmé, kto tento návrh podal. Podľa jej názoru žalobca nepreukázal, aký súvis a vplyv malo vedené trestné konanie vo vzťahu k vydanému predbežnému opatreniu, o ktoré žalobca opiera svoj nárok na náhradu nemajetkovej škody. V súvislosti s uplatňovanou náhradou nemajetkovej ujmy poukázala žalovaná na ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

3.5 Na podporu svojej právnej argumentácie žalovaná označila a do konania predložila rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie: rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 9.5.2016, sp.zn. 10C/108/2011, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 4.12.2015, sp.zn. 19C/71/2014, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15.10.2015, sp.zn. 8C/10/2013, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24.7.2015, sp.zn. 19C/181/2013, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 19.10.2016, sp.zn. 10C/191/2014, rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20.10.2016, sp.zn. 25C/110/2012, rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 19.9.2016, sp.zn. 42C/412/2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.4.2017, sp.zn. 1Co/202/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.2.2017, sp.zn. 1Co/455/2015, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.3.2017, sp.zn. 6Co/16/2016, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.12.2016, sp.zn. 1Co/575/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28.2.2017, sp.zn. 14Co/751/2015. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná odkázala tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.3.2012, sp.zn. 7Cdo 27/2011 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.3.2017, sp.zn. 6 M Cdo 15/2012.

4.1 Žalobca v replike zo dňa 27.12.2019 v zásade zotrval na svojej právnej argumentácii. Vo vzťahu k žalovanej tvrdenej skutočnosti o nepreukázaní existencie nezákonného rozhodnutia uviedol, že napriek tomu, že žalovaná odkazuje na niekoľko rozhodnutí okresných súdov, ktoré podporujú jej konštrukciu o tom, že je „normálne“, keď je človek vystavený „represii“ zo strany štátnej moci a musí vynakladať prostriedky na svoju obranu, a rovnako je „normálne“ byť vystavený prípadnému odsúdeniu verejnosťou, a v prípade preukázania svojej nevinoty nemá právo na odškodnenie, skutočnosť je taká, že súdna prax, vyjadrená rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky, z ktorých niektoré citoval vo svojej žalobe, svedčí o tom, že v tejto oblasti je súdna prax ustálená a vyplýva z nej opačný

záver, ako je názor žalovanej. Poukázal na skutočnosť, že uznesenie o vznesení obvinenia, kedy toto bolo oprávneným orgánom zrušené, obvinený bol oslobodený spod obžaloby, alebo trestné stíhanie proti obvinenému bolo zastavené, je nezákonným rozhodnutím, a že v tejto oblasti je rozhodovacia prax ustálená, čo explicitne vyjadruje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.1.2019, sp. zn. 8Cdo/177/2017, podľa ktorého: „20. Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“. V tejto súvislosti uviedol, že úvahy žalovanej o tom, či orgány činné v trestnom konaní porušili, či neporušili zásady trestného konania, alebo iné ustanovenia Trestného poriadku, sú potom irelevantné.

4.2 Žalobca na preukázanie dôvodnosti žaloby navrhol do konania pripojiť spis vedený Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, pod sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 a vykonať dokazovanie oboznámením jeho obsahu, a to časti týkajúcej sa účelnosti jednotlivých úkonov obhajoby, a spis Okresného súdu Košice I vedený na súde pod sp.zn. 17C/85/2016 a vykonať dokazovanie oboznámením s uznesením súdu zo dňa 30.3.2016.

4.3 Podaním zo dňa 14.3.2023 žalobca navrhol vykonať dokazovanie aj výsluchom svedkýň J. K. B. a G. D. L. z dôvodu preukázania intenzity nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená trestným konaním.

4.4 Na pojednávaní konanom dňa 24.4.2023 žalobca do konania označil a predložil správy zo psychologických vyšetrení zo dňa 20.6.2016, zo dňa 25.1.2017, zo dňa 31.7.2017, zo dňa 30.1.2018 a zo dňa 21.4.2023.

5.1 Elektronickým podaním doručeným súdu dňa 13.5.2022 žalobca navrhol zmenu žaloby tak, aby súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť mu sumu 4.274,40 Eur titulom náhrady účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.427,40 Eur odo dňa 4.6.2019 do zaplataenia a sumu 16.500,- Eur titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch a zaviazal žalovanú k povinnosti nahraďiť mu trovy konania v celom rozsahu.

5.2 Súd prvej inštancie uznesením vydaným dňa 22.5.2023 pod č.k. 40C/26/2019 – 279 pripustil zmenu žaloby v súlade s ust. § 139 a ust. § 143 Civilného sporového poriadku, nakoľko mal za to, že v danom prípade možno konštatovať splnenie podmienok na pripustenie zmeny žaloby, pretože výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

6. Žalovaná po nahliadnutí do pripojeného trestného spisu vedeného v trestnej veci žalobcu, po posúdení žalobcom špecifikovaných úkonov právnej služby a na základe ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v podaní zo dňa 2.5.2023 namietala opodstatnenosť, účelnosť a zákonnosť úkonov právnej služby označených žalobcom ako: štúdium spisu v trvaní 120 minút, nakoľko podľa nej tento druh právnej služby je už súčasťou prevzatia a prípravy obhajoby podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky; konzultácia v advokátskej kancelárii dňa 1.6.2016 v trvaní 60 minút z toho istého dôvodu; doplnenie sťažnosti týkajúcej sa ustanoveného znalca; konzultácia v advokátskej kancelárii dňa 17.6.2016, dňa 21.6.2016, dňa 14.11.2016 a dňa 26.7.2016, nakoľko ich uskutočnenie nepovažuje za preukázané a zároveň po vykonaní konzultácie dňa 17.6.2016 a rovnako dňa 26.7.2016 nebol vykonaný žiaden úkon vo veci samej (ust. § 14 ods. 6 vyhlášky); konzultácie zo dňa 31.1.2017 a dňa 9.3.2017, ktoré boli vykonané po záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 24.1.2017, a keďže k zastaveniu trestného stíhania žalobcu došlo ešte v prípravnom konaní na základe rozhodnutia prokurátora o zastavení trestného stíhania podľa ust. § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, tieto konzultácie považuje vo vzťahu k danému trestnému stíhaniu za neúčelné, pričom taktiež uviedla, že ich vykonanie nie je žiadnym spôsobom objektivizované. V súlade s uvedenými námietkami má za to, že žalobcovi mohli vzniknúť náklady na trovy obhajoby vo výške 2.426,- Eur.

6.1 Žalobca podaním zo dňa 29.5.2023 zobral žalobu v časti zaplataenia sumy 1.011,16 Eur s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy odo dňa 4.6.2019 do zaplataenia, titulom náhrady účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní, späť a za účelne vynaložené úkony právnych služieb naďalej považuje úkony právnej služby označené ako: prevzatie a príprava obhajoby zo dňa 1.6.2016; sťažnosť obvineného žalobcu zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 zo dňa

17.5.2016; sťažnosť obvineného žalobcu zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 zo dňa 19.5.2016 o pribratí znalca; konzultácia uskutočnená dňa 17.6.2016; účasť na výsluchu obvineného žalobcu dňa 21.6.2016; konzultácia uskutočnená dňa 21.6.2016; účasť na výsluchu poškodenej dňa 28.6.2016; účasť na výsluchoch dňa 12.7.2016; návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 20.7.2016; konzultácia uskutočnená dňa 26.7.2016; účasť na výsluchoch dňa 23.11.2016; návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 28.11.2016; účasť na výsluchoch dňa 27.12.2016; účasť na výsluchu dňa 29.12.2016; účasť na výsluchu znalkyne dňa 12.1.2017; preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 24.1.2017; konzultácia uskutočnená dňa 31.1.2017.

6.2 Uviedol, že vo všeobecnosti je treba považovať úkony vykonané obhajkyňou – advokátkou za úkony účelne vynaložené, ak nie je preukázaný opak. Konzultácie, teda ďalšie porady s klientom podľa terminológie vyhlášky č. 655/2004 Z.z., sú úkony právnej služby, ktoré za také uvedený predpis považuje a z pohľadu predpisu je jedinou vylučovacou podmienkou pre nepriznanie náhrady zaň skutočnosť, že medzi dvoma poradami nedošlo k inému úkonu právnej služby. Vo vzťahu k poradám s klientom uviedol, že sú to trovy vynaložené v príčinnej súvislosti s procesným postojom k predmetu konania, a ich vynaložením sa sleduje procesné presadzovanie uplatneného nároku a rovnako slúžia na oboznamovanie klienta so špecifickými okolnosťami sporu, na komunikáciu s klientom o prípadných dôkazných prostriedkoch, ktoré vie zabezpečiť, samotné zodpovedanie otázok klienta, a ponúknutie ďalších možných právnych prostriedkov ochrany. Žalobca poukázal, že nimi využil svoje ústavne zaručené právo na právnu pomoc, pričom musel byť poučený a oboznámený právnou zástupkyňou, ktorá mu poskytovala právnu pomoc o všetkých skutočnostiach a ich právnych dôsledkoch. Nevykonanie takejto porady podľa žalobcu z dôvodu, že by súd odmietol následne priznať náhradu trov konania za vykonanú poradu s advokátkou, by bolo odopretím jeho práva na spravodlivý proces. Z uvedených dôvodov trvá na účelnosti konzultácie dňa 17.6.2016 v trvaní 20 minút, keďže išlo o konzultáciu pred jeho prvým výsluchom po vznesení obvinenia, na konzultácii uskutočnenej dňa 21.6.2016 v trvaní 40 minút, keďže išlo o konzultáciu po jeho výsluchu a pred výsluchom oznamovateľky – poškodenej, a na účelnosti konzultácie dňa 26.7.2016 v trvaní 150 minút, keďže išlo o konzultáciu nevyhnutnú pre ďalší postup obhajoby v trestnom konaní. Žalobca uviedol, že je presvedčený o účelnosti konzultácie dňa 31.1.2017 v trvaní 65 minút, pretože je povinnosťou advokáta informovať klienta o ďalšom možnom postupe v konaní ako aj o možnostiach obhajoby klienta a právo klienta, ktorému v trestnom konaní hrozil trest odňatia slobody až do výšky 15 rokov, byť informovaný o ďalších možnostiach. Doplnil, že vzhľadom na skutočnosť, že uznesenie prokurátora okresnej prokuratúry o zastavení trestného stíhania zo dňa 24.3.2017 nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť až dňa 25.4.2017, v čase vykonania konzultácie trestné konanie voči nemu stále prebiehalo, a preto treba považovať tento úkon právnej služby za účelný.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaniami a vyjadreniami strán sporu, výpoveďami strán sporu, výpoveďami svedkov, listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, pripojením si vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 16, pripojením si spisu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 17C/85/2016 a zistil skutkový stav totožný s opisom skutkového stavu žalobcom a uvedeným v bode 2. tohto rozsudku.

8. Žalovaná tento skutkový stav nerozporovala žiadnym spôsobom, a preto súd mal za to, že ide o nesporné skutkové tvrdenia a z týchto aj pri meritórnom rozhodovaní vychádzal.

9. Žalobca na pojednávaní súdu uviedol, že ujma mu bola spôsobená podaním trestného oznámenia jeho dnes bývalou manželkou a následným trestným stíhaním. V trestnom oznámení tvrdila, že ju týral niekoľko rokov, a následne tiež tvrdila, že ju týral aj pred manželstvom. Poukázal na skutočnosť, že ešte pred podaním návrhu na rozvod manželstva zo strany bývalej manželky, sa mu táto vyhrážala podaním trestného oznámenia, ak nepristúpi na ňou určené podmienky rozvodu. Súhlasil s rozvodom manželstva, s výškou výživného ako aj s navrhovanou úpravou jeho styku s maloletými deťmi, avšak svoj súhlas s podmienkami podmienil skutočnosťou, že ho prestane vyhadzovať z ich spoločného domu. Aj napriek uzavretej rodičovskej dohode o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode ho bývalá manželka obvinila z týrania, vyhodila ho z domu, vymenila zámok od vchodových dvier a do domu si nasťahovala priateľa. Veľmi ho zasiahla táto situácia, pretože v jednom okamihu prišiel o rodinu, o deti, a zostal na ulici bez peňazí. Keďže bol zamestnaný vo firme otca bývalej manželky, automaticky musel odísť. Žalobca tiež uviedol, že si nevedel nájsť prácu aj z dôvodu trestného stíhania, ktoré sa voči nemu viedlo. Krátko, asi pol roka pracoval v spoločnosti Rama Košice, s.r.o., avšak odišiel, pretože sa nevedel etablovať. Ešte pred rozvodom vyhľadal odbornú pomoc za účelom záchrany manželstva u psychologičky PhDr. Moniky Pillarovej, PhD., týchto stretnutí sa zúčastnila aj bývalá manželka, ale

následne odbornú pomoc odmietla s odôvodnením, že jej psychológ nebude rozkazovať. Uviedol, že vyhľadal aj pomoc psychiatra MUDr. Karola Urbána, pričom psychológa navštevuje doposiaľ. Z dôvodu nepriaznivého psychického stavu užíval antidepresíva ako Lexaurin a Xanax, a to na potlačenie depresí a úzkosti. Začal sa vyhybať spoločnosti, prestával sa stretávať s kamarátmi. Ubytovanie mu najprv poskytli rodičia, potom sa presťahoval do domu svojej sestry v obci Sokol. Finančne mu v tom čase pomohli rodičia, pretože nemal dostatok peňazí ani na zabezpečenie základných životných potrieb, nieto ešte na platenie advokáta. Uviedol že v období trestného stíhania stratil možnosť bezprostredne podieľať sa na výchove maloletých detí, pričom poukázal aj na nerešpektovanie uzavretej rodičovskej dohody s matkou detí, ktorú s ňou uzavrel v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. V súvislosti so stratou bývania odkázal na uznesenie Okresného súdu Košice I zo dňa 30.3.2016 o nariadení predbežného opatrenia, ktorým mu bolo súdom dočasne zakázané vstupovať do rodinného domu, v ktorom býval, a ktorý patril do podielového spoluvlastníctva bývalých manželov, a ktorý sám zrekonštruoval a vybudoval prístavbu.

10. Svedkyňa K. B., matka žalobcu, vo svojej svedeckej výpovedi uviedla, že manželstvo žalobcu s poškodenou G. B. považovala za normálne. Prvýkrát poškodená spomenula rozvod pred Vianocami v roku 2015. Zostala v šoku. V januári 2016 podala nevesta návrh na rozvod a v marci už boli rozvedení. Svedkyňa uviedla, že rozvodom manželstva sa utrpenie jej syna neskončilo, pretože jej nevesta podala na žalobcu trestné oznámenie, následne bolo súdom vydané predbežné opatrenie, na základe ktorého musel žalobca odísť z domu. Jej manžel zobral vrecia a všetko, čo si mohol žalobca z domu zobrať, priniesol k nim. Žalobca sa psychicky zrútil, dookola opakoval, že sa s rekonštrukciou domu natrápil, že do rekonštrukcie vložil nemalé peniaze, že prišiel o rodinu, o deti a o prácu. V noci žalobca nespál, na dvore fajčil. Začal sa uzatvárať do seba, prerušil všetky kontakty. Stal sa z neho samotár, a tým pádom sa pridružili iné problémy. Jednak to boli finančné problémy, lebo nebol schopný zaradiť sa do pracovného života a jednak psychické problémy. Chodil na terapie, ale podotkla, že odbornú pomoc psychológa žalobca potrebuje doposiaľ. Podľa svedkyne trestné konanie žalobcu hlboko zasiahlo, ale aj celú ich rodinu. Vo výpovedi konštatovala, že zo žalobcu sa stala ľudská troska, nevie naštartovať iný život. Nespoznáva ho, pretože v minulosti to bol šikovný, pohľadný človek, zabávač a hlavne rodinne založený človek.

11.1 Svedkyňa MUDr. Dagmar Buzeková, sestra žalobcu, potvrdila negatívny vplyv trestného stíhania na osobný, rodinný a pracovný život žalobcu. Považovala obvinenie bývalej manželky žalobcu za vykonštruované, vymyslené. Svedkyňa zdôraznila, že nikdy nezaznamenala zo strany žalobcu hrubé správanie k poškodenej, alebo k deťom. Uviedla, že začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia žalobca prišiel o domov, rodinné zázemie, deti a sociálne istoty. Musel opustiť dom, ktorý zrekonštruoval, pričom na rekonštrukciu si zobral hypotéku, ktorú platil aj napriek skutočnosti, že dom nemohol fakticky užívať. Uviedla, že žalobca niekoľkokrát vyzval poškodenú, aby sa podieľala na splácaní hypotéky, ona ho však vysmiala. Do domu si nasťahovala nového partnera, s ktorým má dieťa. Rovnako ako matka žalobcu uviedla, že psychické problémy donútili žalobcu vyhľadať odbornú pomoc. Okrem psychických problémov sa u žalobcu objavil problém s tlakom a arytmiou. Výrazne sa mu podlomilo zdravie, začal trpieť nespavosťou, mal nočné mory, objavili sa u neho zmeny nálad, stal sa plačlivý. Začal trpieť pocitom menejcennosti, pred známymi sa hanbil a stratil záujem o spoločnosť.

11.2 Z vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 1 súd zistil, že poverený vyšetrovateľ uznesením vydaným dňa 17.5.2016 vzniesol žalobcovi obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, nakoľko zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že obvinený žalobca od roku 2008 do okamihu vznesenia obvinenia opakovane spôsoboval psychické a fyzické utrpenie na rôznych miestach v Košiciach a v mieste trvalého pobytu v C. M. D. XX svojej manželke G. B., a to pravidelným a neustále sa stupňujúcim ponižovaním, pohŕdavým správaním, neustálym sledovaním, vyvolávaním stresu, sácaním a drganím, čím jej týmto svojím konaním spôsoboval psychické a fyzické utrpenie.

12. Obvinený žalobca podal proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I svojím uznesením zo dňa 15.6.2016 vydaným pod č.k. 3Pv 150/16/8802 - 7 ako nedôvodnú zamietol.

13. Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 24.1.2017 vyplýva, že obvinený žalobca bol poučený vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície o práve navrhnúť doplnenie vyšetrovania a zároveň bol upozornený v zmysle ust. § 206 ods. 6 Trestného poriadku, že došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby

podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukázaním na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona.

14. Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície po vykonaní dokazovania predložil Okresnej prokuratúre Košice I spisový materiál s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa ust. § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

15.1 Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I uznesením zo dňa 24.3.2017 vydaným pod č.k. 3 Pv 150/16/8802 – 8 zastavil trestné stíhanie obvineného, nakoľko dospel k záveru, že skutok, ktorý sa kládol obvinenému žalobcovi za vinu, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

15.2 Z odôvodnenia uznesenia prokurátora o zastavení trestného stíhania vyplýva, že vykonaným vyšetrovaním a zhromaždenými dôkazmi sa nepotvrdilo, že obvinený žalobca sa fyzického a psychického týrania vo vzťahu k poškodenej G. B. dopúšťal s úmyslom spôsobiť blízkej osobe psychické utrpenie, teda taký stav, ktorý sa vyznačuje duševnými bolesťami blízkej osoby obmedzujúcimi jej obvyklý spôsob života a netrvajúcimi len krátky čas. Taktiež prokurátor skonštatoval, že sa nepreukázalo ani to, že zo strany obvineného žalobcu dochádzalo k zlému zaobchádzaniu poškodenej, ktoré by sa vyznačovalo vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou alebo, že by dochádzalo k hrubému správaniu, ktoré má schopnosť ohroziť alebo porušiť záujem chránený zákonom a súčasne narušiť občianske spolunažívanie, a že je schopné prekročiť rámec ustálených konaní a pravidiel správania sa. V uznesení prokurátor poukázal na dôkazy vykonané po vznesení obvinenia, a to výsluchy svedkov, ktorí zhodne popísali problémy v spolužití obvineného žalobcu a poškodenej, ktorí sa často hádali, pričom išlo o obojstranné hádky, a tieto priamo súviseli najmä s prestavbou domu na Drieňovej 10 v Košiciach. Za zásadný prokurátor považoval dôkaz – výsluch znalkyne PhDr. Viery Truskovej, PhD., ktorá ozrejmila, že poškodená v dôsledku zvýšenej neurolability, ktorá je u nej geneticky podmienená, aj bez akéhokoľvek sociálneho podnetu vykazuje mierny diskomfort v živote, cíti sa napäto a v nepohode aj bez zjavného vplyvu okolia. Znalkyňa vo vzťahu k obvinenému uviedla, že na základe diagnostiky a výsledkov vyšetrenia štruktúry jeho osobnosti, ako aj patológie jeho osobnosti, ako aj líčenia deja – špecifickej vierohodnosti, je vysoko nepravdepodobné, že obvinený žalobca vedome, cielene a najmä dlhodobo spôsobil trauma poškodenej G. B..

15.3 Prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach uznesením vydaným pod č.k. 1/1 Kpt 37/17/8800 – 7 zo dňa 25.4.2017 zamietol sťažnosť G. B. (poškodenej v trestnom konaní) proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.4.2017.

16.1 Z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 17C/85/2016 v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia súd prvej inštancie mal za preukázané, že okresný súd uznesením zo dňa 30.3.2016 vydaným pod č.k. 17C/85/2016 – 14 nariadil vo veci predbežné opatrenie, ktorým do právoplatného rozhodnutia v konaní o vylúčenie odporcu z užívania nehnuteľnosti - rodinného domu na D. XX F. C., uložil žalobcovi (v konaní vedenom pod sp.zn. 17C/85/2016 v procesnej pozícii odporcu), aby dočasne nevstupoval do nehnuteľnosti a zároveň uložil navrhovateľke G. B. povinnosť do 30 dní odo dňa doručenia uznesenia podať návrh vo veci samej, t.j. žalobu o vylúčenie z užívania nehnuteľnosti. Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 30.3.2016.

16.2 Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd uznesením zo dňa 14.6.2016 vydaným pod č.k. 1Co/302/2016 – 111 potvrdil uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktoré tak v spojení s uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 23.6.2016.

16.3 Žalobca v procesnej pozícii odporcu sa návrhom doručeným súdu dňa 31.5.2017 domáhal zrušenia predbežného opatrenia, ktorý súd prvej inštancie uznesením zo dňa 18.10.2017 vydaným pod č.k. 17C/85/2016 – 247 zamietol.

16.4 Na podklade podaného odvolania žalobcom Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 4.4.2018 vydaným pod č.k. 1CO/79/2018 – 290 zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 30.3.2016, č.k. 17C/85/2016 – 14. Predmetné uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 30.4.2018.

17.1 Zo spisu vedeného na súde pod sp.zn. 17C/85/2016 je tiež zrejmé, že poškodená G. B. podala dňa 17.7.2017 Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa ust. § 363 Trestného poriadku v neprospech obvineného, ktorý doplnila podaním zo dňa 6.9.2017, a ktorému generálny prokurátor nevyhoviel, a túto skutočnosť oznámil poškodenej G. B. listom zo dňa 6.10.2019.

17.2 Žalobca podaním zo dňa 21.3.2019 požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom táto nárok žalobcu neuznala, ktorú skutočnosť žalobcovi oznámila vo svojom stanovisku zo dňa 3.6.2019, nakoľko v danom prípade podľa

jej názoru neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku na náhradu škody. Žalovaná vo svojej odpovedi uviedla, že trestné stíhanie bolo vedené legitímne, pričom štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na vedení trestného stíhania konkrétnej osoby, ak tu bolo dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. Konštatovala, že v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za nezákonné rozhodnutie, a nie za výsledok konania. Mala za to, že prokurátor postupoval v súlade so zákonom, pretože v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia z dôkaznej situácie bolo možné vyvodiť dostatočne odôvodnený záver o tom, že žiadateľ sa dopustil zločinu. Žalovaná argumentovala aj tým, že skutočnosť, že došlo k zastaveniu trestného stíhania ešte na konci prípravného konania svedčí o precíznej práci orgánov činných v trestnom konaní, a nemožno z toho vyvodiť záver o nezákonnosti prípravného konania.

18. Zo žalobcom predloženej správy psychiatra MUDr. Karola Urbána zo dňa 20.6.2016 vyplýva, že žalobca sa cíti zle, je v strese, nakoľko je obviňovaný z týrania bývalou manželkou, čo však nie je pravda. V závere lekárskeho nálezu psychiater uviedol, že u žalobcu pretrvávajúca stresujúca situácia, má sklon k situačným rozladám a boli mu okrem iného predpísané antidepresíva.

19. Žalobca dňa 25.1.2017, dňa 31.7.2017 a dňa 30.1.2018 opakovane navštívil psychiatrickú ambulanciu MUDr. Karola Urbána, ktorý skonštatoval u žalobcu pretrvávajúci stres, frustráciu, sklon k rozlade, tenzii, pretrvávajúcu partnerskú krízu, vzťahovú aj po rozvoде.

20. Z predloženej správy z psychologického vyšetrenia psychologičky PhDr. Moniky Pillarovej, PhD. zo dňa 21.4.2023 súd zistil, že žalobca v období rokov 2016 až 2019 navštevoval psychiatrickú ambulanciu. V rámci psychiatrickej starostlivosti mu bola diagnostikovaná adaptačná porucha a nasadená príslušná farmakoterapia. V prípade žalobcu išlo o stavy subjektívneho utrpenia a emočnej poruchy, ktoré mu bránili v sociálnom účinkovaní a výkonnosti. Klinická psychologička vo vyjadrení tiež uviedla, že stresor poškodil žalobcove sociálne spojenia, širší systém sociálnych istôt a hodnôt. V správe psychologička zhodnotila, že terapia bola u žalobcu zameraná na podporu a zvládanie situačnej tiesne, vyplývajúcej zo situácie, ktorá prebiehala dlhodobo v rozpätí rokov 2016 – 2019 s opakovanými znaleckými vyšetreniami a súdnymi konaniami. Uviedla, že prežívanie žalobcu bolo sýtené obavami, prehodnocovaním možných dôsledkov udalostí, s následným vegetatívnym prežívaním, ktoré malo odozvu v sebavnímaní a schopnosti adekvátneho fungovania.

21. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právnu argumentáciu strán sporu, vykonal dokazovanie vo vyššie naznačenom smere a vec právne posúdil nasledovne:

22. Podľa ust. § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

23. Podľa ust. § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (1.7.2004) a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi (zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

24. Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov nadobudol účinnosť dňa 1.7.2004.

25. Podľa ust. § 1 citovaného zákona tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

(Poznámka súdu - v danom prípade k žalobcom tvrdenej škode malo dôjsť nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci zo dňa 17.5.2016, preto súd na posúdenie nároku žalobcu aplikoval zákon v znení účinnom do 28.2.2019).

26. Podľa ust. § 2 citovaného zákona na účely tohto zákona

a) výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb,

b) orgán verejnej moci je

1. štátny orgán,

2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

27. Podľa ust. § 3 ods. 1 a ods. 2 citovaného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

28. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a

1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo

2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

29. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

30. Podľa ust. § 5 ods. 1 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

31. Podľa ust. § 6 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 citovaného zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

32. Podľa ust. § 15 ods. 1, ods. 2 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

33. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

34. Podľa ust. § 16 ods. 1 citovaného zákona zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

35. Podľa ust. § 16 ods. 4 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

36. Podľa ust. § 17 ods. 1 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

37. Podľa ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

38. Podľa ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,

d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

39. Podľa ust. § 17 ods. 4 citovaného zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

40. Podľa ust. § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi účinného do 31.12.2017 celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

41. Podľa Článku 46 ods. 3 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

42. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní a náhradu nemajetkovej ujmy. Žalobca odôvodnil vznik škody nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci.

43. V danom prípade za nezákonné rozhodnutie žalobca v žalobe označil uznesenie vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 17.5.2016, vydané pod sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016, ktorým mu bolo vznesené obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, kedy dňa 24.1.2017 však došlo ku zmene právnej kvalifikácie na zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) ods. 3 písm. d) s poukazom na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona.

44. Vo veci nebolo sporné, že uznesením vydaným dňa 17.5.2016 poverená vyšetrovateľka vznesla žalobcovi obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, proti ktorému podal obvinený žalobca sťažnosť, a ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I svojím uznesením zo dňa 15.6.2016 ako nedôvodnú zamietol. Nebolo medzi stranami sporné, že dňa 24.1.2017 došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona na zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazaním na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona. Nestalo sa tiež sporným, že prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I svojím uznesením zo dňa 24.3.2017 zastavil trestné stíhanie obvineného, nakoľko dospel k záveru, že skutok, ktorý sa kládol obvinenému žalobcovi za vinu, nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Sporným tiež nezostalo, že prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach uznesením vydaným pod č.k. 1/1 Kpt 37/17/8800 – 7 zo dňa 25.4.2017 zamietol sťažnosť G. B. (poškodenej v trestnom konaní) proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 25.4.2017.

45.1 Žalobca ako poškodený podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle ust. § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Listom zo dňa 3.6.2019 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky žalobcu upovedomila, že ním uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojí.

45.2 Trestné stíhanie žalobcu sa tak začalo dňa 17.5.2016 a skončilo dňa 25.4.2017.

46. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

47. Prostredníctvom práv priznaných čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenská republika poskytuje ústavnú záruku, že orgán verejnej moci bude o právach oprávnených osôb rozhodovať v súlade so zákonom, a že postup uskutočnený v mene orgánu verejnej moci bude správny. V prípade odklonu od tejto záruky Slovenská

republika určuje, že poškodená osoba dostane náhradu za spôsobenú škodu. Účelom základných práv zaručených čl. 46 ods. 3 Ústavy nie je poskytnutie satisfakcie každému, komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom. Základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím sa vymedzuje a identifikuje so škodou.

48. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu.

49. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a túto nemožno odmietnuť len z dôvodu, že rozhodnutie o začatí trestného stíhania žalobcu bolo zákonné, pretože v tom čase nebol postup orgánov činných v trestnom konaní a neskôr postup súdu v rozpore so zákonom. Súd má za to, že uvedenú situáciu je nutné posudzovať extenzívne nielen v súlade s európskou judikatúrou a zásadami ústavnoprávneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je striktno povinný dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv.

50. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti.

51. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol dňa 2.6.2016 sťažnosťou. Jeho trestné stíhanie skončilo zastavením trestného stíhania uznesením okresného prokurátora zo dňa 24.3.2017, ktoré napadla sťažnosťou poškodená, o ktorej rozhodol krajský prokurátor uznesením zo dňa 25.4.2017 tak, že túto zamietol.

52. Žalovaná v rámci svojej obrany v spore namietala, že napadnuté uznesenie o vznesení obvinenia bolo v danom čase legitímne, nebolo a nie je nezákonné, keďže v čase vznesenia obvinenia existovalo dôvodné podozrenie zo spáchania zločinu. Preto v čase vydania napadnutého uznesenia o vznesení obvinenia vyšetrovatelkou Policajného zboru boli splnené všetky zákonné predpoklady, a z rovnakého dôvodu toto uznesenie nebolo ani prokurátorom zrušené.

53. V súlade s ustálenou súdnou judikatúrou a súdnou praxou, keďže rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania, tak je zrejmé, že uznesenie vyšetrovatelky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach zo dňa 17.5.2016, vydané pod sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie, pričom neskôr bolo uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I zo dňa 24.3.2017, vydaným pod č.k. 3 Pv 150/16/8802 – 8, trestné stíhanie obvineného žalobcu právoplatne zastavené, treba považovať za „nezákonné rozhodnutie“ v súlade s ust. § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

54. Zhrnúc uvedené súd konštatuje, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu, a to existencia nezákonného rozhodnutia.

55. Na podporu tejto argumentácie súd poukazuje na niektoré stanoviská zo súdnej praxe:

Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp.zn. 1 Cz 6/90).

Podľa názoru ústavného súdu sú podstata a zmysel základného práva v zmysle čl. 46 ods. 3 ústavy popreté takým výkladom ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorý vyžaduje, aby zrušujúce rozhodnutie súdu vydané na základe mimoriadneho opravného prostriedku výslovne konštatovalo nezákonnosť zrušeného právoplatného rozhodnutia (či už vo výroku, alebo v odôvodnení), ak na takéto konštatovanie nedávajú procesné pravidlá občianskeho súdneho konania tomuto súdu žiadny priestor a ak sa má v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci takéto posúdenie uskutočniť na základe zohľadnenia okolností konkrétneho prípadu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. IV. ÚS 159/2012-28).

Tento právny názor judikoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 7. júla 2016, sp. zn. I.ÚS 320/2016-49.

Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Čiže rozhodujúce je, ako skončilo trestné stíhanie. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného stíhania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4M Cdo 15/2009).

Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. 8. 2010, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009)

Rovnaký právny názor zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v ďalších rozhodnutiach (z 30. novembra 2009 pod sp. zn. 4 Cdo 183/2009, sp.zn. 1 Cdo 53/93, sp.zn. 1 Cdo 194/2010, 38C/25/2021 15 sp.zn. 4 Cdo 54/2011, sp. zn. 4 Cdo 295/2011).

Súd poukazuje aj na to, že aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym postupom nie je právom absolútnym (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 MCdo 20/2009).

Avšak, súdna prax od publikovania judikátu R 37/2014 sa ustálila v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania (ako je to v tomto prípade) alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

56. V prejednávanom prípade, v dôsledku nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia zo dňa 17.5.2016, mala žalobcovi vzniknúť škoda titulom uhradených trov obhajoby v trestnom konaní, ktorá predstavuje materiálnu škodu.

57. Žalobca vynaložené trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, ktoré (po úprave podaním zo dňa 29.5.2023) vyčíslil na sumu 3.416,24 Eur, a to na základe námietky žalovanej o neúčelnosti niektorých úkonov právnej služby, a ktoré pozostávajú z úkonov právnej služby:

- prevzatie a príprava obhajoby zo dňa 1.6.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),
- sťažnosť obvineného žalobcu zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 zo dňa 17.5.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),

- sťažnosť obvineného žalobcu zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, Odboru kriminálnej polície, sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS – KE – 2016 zo dňa 19.5.2016 o pribratí znalca (odmena vo výške 130,16 Eur),
- porada s klientom uskutočnená dňa 17.6.2016 – 1/3 (odmena vo výške 43,39 Eur),
- účasť na výsluchu obvineného žalobcu dňa 21.6.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),
- ďalšia porada s klientom uskutočnená dňa 21.6.2016 – 1/3 (odmena vo výške 43,39 Eur),
- účasť na výsluchu poškodenej dňa 28.6.2016 od 10,30 hod. – 13.25 hod. – 2x (odmena vo výške 260,32 Eur),
- účasť na výsluchoch dňa 12.7.2016 od 8.30 hod. – 11.00 hod., od 11.15 hod. – 12.30 hod., od 13.00 hod. – 13.45 hod. – 2x (odmena vo výške 260,32 Eur),
- návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 20.7.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),
- ďalšia porada s klientom uskutočnená dňa 26.7.2016 – 2x (odmena vo výške 173,56 Eur),
- účasť na výsluchoch dňa 23.11.2016 od 9.00 hod. – 9.50 hod., od 10.00 hod. – 12.35 hod., od 13.05 hod. – 14.40 hod., od 14.50 hod. – 16.00 hod – 3x (odmena vo výške 390,48 Eur),
- návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 28.11.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),
- účasť na výsluchoch dňa 27.12.2016 od 9.00 hod. – 10.40 hod., od 10.45 hod. – 12.30 hod. – 2x (odmena vo výške 260,32 Eur),
- účasť na výsluchu dňa 29.12.2016 (odmena vo výške 130,16 Eur),
- účasť na výsluchu znalkyne dňa 12.1.2017 (odmena vo výške 134,- Eur),
- preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 24.1.2017 (odmena vo výške 134,- Eur),
- ďalšia porada s klientom uskutočnená dňa 31.1.2017 – 2/3 (odmena vo výške 89,33 Eur)
- režijný paušál 14 x 8,58 Eur a 3x 8,84 Eur (146,64 Eur), spolu základ dane 2.846,87 Eur plus daň z pridanej hodnoty 569,37 Eur, celkovo trovy právneho zastúpenia 3.416,24 Eur.

58. Čo sa týka existencie škody a príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, ako ďalších dvoch podmienok zodpovednosti štátu, z už ustálenej súdnej judikatúry vyplýva, že ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych následkov, štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám. Samozrejme treba vždy skúmať, či trovy obhajoby boli v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, totiž môže vyvolať zo strany obhajoby procesné úkony smerujúce na odstránenie nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného, ktoré by v prípade správneho rozhodnutia neboli potrebné. Takéto rozhodnutia môžu byť príčinou vzniku trov za úkony obhajoby v záujme obvineného (obžalovaného) a náklady vynaložené na ne sú v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, lebo boli týmito rozhodnutiami vyvolané. Uvedené znamená, že jednotlivé úkony vykonané obhajcom na účelnú ochranu obvineného sú podmienené úkonmi a rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní resp. súdu.

59. Pojem škody ako kategórie občianskeho práva sa chápe ako ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodenej a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. v peniazoch. Skutočnou škodou sa rozumie zmenšenie majetku poškodenej.

60. V danom prípade bolo vykonaným dokazovaním (obsahom vyšetrovacieho spisu) vyúčtovaním odmeny za obhajobu, výpismi peňažného ústavu, pokladničnými dokladmi) preukázané, že žalobca splnomocnil zastupovaním jeho osoby v trestnom konaní JUDr. Ivetu Rajtákovú, ktorá skutočnosť vyplýva tiež z plnomocenstva zo dňa 1.6.2016 založeného vo vyšetrovacom spise vedenom Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Košiciach, Odborom kriminálnej polície, pod sp.zn. ČVS: ORP – 484/1 – VYS - KE – 16. Z predložených potvrdení žalobcom vyplýva, že žalobca za poskytnutú právnu pomoc uhradil v trestnom konaní sumu 4.602,90 Eur.

61. Zhrnúc vyššie uvedené, je nepochybné, že pokiaľ v rámci obhajoby boli žalobcovi poskytnuté advokátom právne služby, ktoré sú zo zákona odplatné (ust. § 24 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov), nepochybné vznikol žalobcovi záväzok zaplatiť za ne odmenu a náhradu hotových výdavkov a už tento záväzok v rozsahu skutočne a účelne vynaložených nákladov a najviac do výšky tarify ustanovenej právnym predpisom predstavuje škodu.

62. Súd preto preskúmal rozsah vykonaných úkonov obhajoby oboznámením s obsahom vyšetrovacieho spisu za účelom zistenia, či všetky sú v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, ako aj ďalšími rozhodnutiami resp. postupom orgánov činných v trestnom konaní, a či nepochybné boli účinené v súvislosti s odvrátením nepriaznivých dôsledkov pre

obvineného žalobcu, v súlade s ust. § 44 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého je obhajca povinný účelne využívať na obhajovanie záujmov obvineného všetky prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmiernujú, a tým prispievať k správne mu objasneniu a rozhodnutiu veci, a tiež porovnal jednotlivé úkony obhajoby, vyúčtované zvoleným obhajcom s obsahom vyšetrovacieho spisu za účelom zistenia, či bolo osvedčené vykonanie všetkých úkonov právnej služby, ktoré boli vyúčtované a či boli vyúčtované v správnej výške do výšky tarify ustanovenej právnym predpisom.

63. Podľa ust. § 1 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len „zmluvná odmena“); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14).

64. Podľa ust. § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnnej do 14.6.2019 výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

65. Podľa ust. § 12 ods. 3 písm. b), písm. c) citovanej vyhlášky pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu, prevyšuje desať rokov alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

66. Podľa ust. § 14 ods. 1, ods. 2, ods. 4 citovanej vyhlášky odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,
- c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo na konaní pred súdom alebo iným orgánom, 4) na konaní o dohode o vine a treste, na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,
- d) návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie,
- e) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

67. Odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu; dĺžka trvania porady alebo rokovania s klientom, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa preukazuje potvrdením príslušného ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody,
- b) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu.

68. Odmena vo výške jednej tretiny základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, kratšia ako jedna hodina,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, kratšia ako jedna hodina.

69. Podľa ust. § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

70. Keďže súd nemal preukázané, že pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní právnej pomoci bola dohodnutá zmluvná odmena hodinová, paušálna, ani podielová, v zmysle ust. § 1 ods. 2 citovanej vyhlášky č. 655/2004 Z.z. sa odmena určuje podľa ust. § 9 až ust. § 14 tejto vyhlášky ako tarifná odmena.

71. Pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica

- a) neprevyšuje päť rokov, jedna dvanásťtina výpočtového základu,
- b) prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu,
- c) prevyšuje desať rokov alebo za ktorý možno uložiť výnimočný trest, jedna šestina výpočtového základu.

72.1 V danom prípade žalobca bol obvinený z trestného činu podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, podľa ktorého kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

72.2 Dňa 24.1.2017 došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku na zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa ust. § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, podľa ktorého odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

73. Výpočtový základ v trestných konaniach od 1.7.2013 do 14.6.2019 súd prepočítal v súlade s ust. § 1 ods. 4 citovanej vyhlášky 4 roky spätne, a preto výpočtový základ je nasledovný:

- 1/8 výpočtového základu za úkony vykonané v roku 2016 bola suma 97,62 Eur,
- 1/8 výpočtového základu za úkony vykonané v roku 2017 bola suma 100,50 Eur,
- 1/6 výpočtového základu za úkony vykonané v roku 2017 bola suma 134,- Eur,

74. Tarifná odmena bola v čase poskytovania jednotlivých úkonov vo vyhláške upravená v ust. § 9 až 14 vyhlášky. Z toho dôvodu súd pri výpočte tarifnej odmeny aplikoval ust. § 1 ods. 4 vyhlášky v spojení s ust. § 12 ods. 3 písm. b), a odo dňa zmeny právnej kvalifikácie skutku dňa 24.1.2017 v spojení s ust. § 12 ods. 3 písm. c) citovanej vyhlášky.

75. Režijný paušál je upravený v ust. § 16 ods. 3 vyhlášky, t.j. pod hotovými výdavkami a náhradou za stratu času. Za úkony vykonané v roku 2016 má právny zástupca nárok na režijný paušál vo výške 8,58 Eur, za rok 2017 vo výške 8,84 Eur.

76. Súd posúdil vyúčtovanie za právne služby za obdobie odo dňa 1.6.2016 do 8.7.2016, odo dňa 7.11.2016 do 30.11.2016, odo dňa 8.7.2016 do 7.11.2016, odo dňa 20.1.2017 do 22.5.2017, odo dňa 30.11.2016 do 20.1.2017 a zistil, že za účelne vykonané úkony právnej služby možno považovať nasledovné úkony:

- prevzatie a príprava obhajoby zo dňa 1.6.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- sťažnosť zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľa zo dňa 17.5.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- sťažnosť zo dňa 2.6.2016 proti uzneseniu vyšetrovateľa zo dňa 19.5.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- porada s klientom zo dňa 17.6.2016 á 32,54 Eur (1/3 z 97,62 Eur) + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu obvineného zo dňa 21.6.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu poškodenej zo dňa 28.6.2016 - trval viac ako 2 hodiny 195,24 Eur (2x á 97,62 Eur) + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 12.7.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 12.7.2016 – trval viac ako 2 hodiny 195,24 Eur (2x á 97,62 Eur) + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 12.7.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 20.7.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 23.11.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 23.11.2016 – trval viac ako 2 hodiny 195,24 Eur (2x á 97,62 Eur) + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 23.11.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 23.11.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- návrh na vykonanie dôkazov zo dňa 28.11.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 27.12.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 27.12.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu svedka zo dňa 29.12.2016 á 97,62 Eur + 8,58 Eur,
- účasť na výsluchu znalca zo dňa 12.1.2017 á 100,50 Eur + 8,84 Eur,
- štúdium spisu dňa 24.1.2017 á 134,- Eur + 8,84 Eur,
- porada s klientom zo dňa 31.1.2017 á 89,33 Eur (2/3 z 134,- Eur) + 8,84 Eur

- daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % DPH v sume 497,95 Eur

Súd nepovažoval za účelne vykonané úkony právnej služby:

- porada s klientom dňa 21.6.2016,
- porada s klientom dňa 26.7.2016,

nakoľko porady s klientom sú špecifickým druhom právnej pomoci, ktorý neprebíha priamo pred súdom, ale iba medzi zástupcom a zastupovanou stranou. V tomto prípade je tak namieste hodnotiť účelnosť týchto trov konania, aby nedochádzalo k zbytočnému navyšovaniu trov konania, čo však neznižuje právo strany konania na právo na právnu a inú ochranu. Ďalšie porady s klientom (t.j. okrem porady s klientom, ktorá sa priznáva v rámci prevzatia a prípravy zastúpenia) sú účelne iba za situácie, ak v konaní dôjde k mimoriadnym okolnostiam, ktoré si advokát a klient potrebujú ozrejmiť a prekonzultovať. Vysvetlenie základných procesných inštitútov je pritom možné uskutočniť v rámci prevzatia právneho zastúpenia a prvej porady s klientom a na informovanie o konaní nie je nevyhnutné uskutočniť poradu s klientom. Navyše, je to právny zástupca, ktorý vie posúdiť potrebný postup v konaní, a práve preto mu bolo klientom udelené splnomocnenie na zastupovanie v konaní, keďže klient ako laik správnosť postupu posúdiť nevie.

77. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 10.1.2019 vydanom pod sp.zn.: IV. ÚS 12/2019 uviedol, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania nemožno opomenúť ani skutočnosť, že trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (III. ÚS 481/2015, II. ÚS 78/03).

78. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd nepriznal právnemu zástupcovi náhradu za úkon právnej pomoci titulom porady s klientom konanej dňa 21.6.2016 a dňa 26.7.2016 z dôvodu, že právny zástupca nepreukázal súdu za akým účelom došlo ku konzultáciám, nakoľko po vykonaní konzultácie dňa 17.6.2016 (za tento úkon súd priznal nárok na náhradu škody) a dňa 26.7.2016 nebol vykonaný žiaden úkon vo veci samej, a teda nenastala mimoriadna situácia, ktorá by si vyžadovala právne náročnú analýzu v prípade vzniku nových skutkových okolností prípadu.

79. Podľa ust. § 144 Civilného sporového poriadku žalobca môže vziať žalobu späť.

80. Podľa ust. § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

81. Podľa ust. § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzataní žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

82. Podľa ust. § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatíu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

83. Žalobca k námietkam žalovanej zo dňa 2.5.2023 týkajúcich sa účelnosti, zákonnosti niektorých úkonov právnej služby uviedol, že uplatňuje si škodu z titulu náhrady účelne vynaložených trov obhajoby vo výške 3.416,24 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 3.416,24 Eur odo dňa 4.6.2019 do zaplatenia.

84. Na základe dispozičného úkonu žalobcu (čiastočné späťvzatie žaloby), súhlasu žalovanej s čiastočným späťvzatím žaloby a citovaných zákonných ustanovení súd konanie zastavil v časti zaplatenia žalobou uplatnenej sumy 1.011,16 spolu s príslušenstvom, priznal žalobcovi nárok na náhradu škody za úkony právnej služby pri jeho obhajobe v trestnom konaní vo výške 2.987,68 Eur, a v prevyšujúcej časti nároku žalobcu na náhradu škody za úkony právnej služby žalobu zamietol.

85. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania voči jeho osobe v celkovej výške 16.500,- Eur, súd pri určovaní rozsahu náhrady škody a to nároku na úhradu nemajetkovej ujmy žalobcu vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia postupoval podľa ust. § 17 ods. 1 až 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý nadväzuje na všeobecnú občianskoprávnu úpravu zakotvenú v Občianskom zákonníku v znení neskorších právnych predpisov, v zmysle ktorej v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva

nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú poškodenému subjektu, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Pokiaľ však je možné dosiahnuť náhradu nemajetkovej ujmy iným spôsobom ako už spomínanou peňažnou náhradou, právna úprava dáva prednosť práve tejto inej forme náhrady. Zmysel právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu má spočívať v tom, aby každá škoda spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu, bola primerane odčinená. Ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zakladá nárok poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy a to bez ohľadu na to, či zároveň vznikla škoda (skutočná škoda či ušlý zisk). Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením) a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných neprimeranou dĺžkou súdneho konania resp. trestného stíhania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia, najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, t.j. kedy dostačujúcim prostriedkom nápravy by nebolo len obyčajné konštatovanie porušenia práva.

86. Je nepochybné, že trestné stíhanie fyzickej osoby, najmä ak je obvinená zo závažného zločinu, predstavuje závažný zásah od osobnostných práv fyzickej osoby chránených ust. § 11 Občianskeho zákonníka. Každé trestné stíhanie predstavuje obmedzenie súhrnu osobnostných práv vymenovaných v článku 10 Listiny základných práv a slobôd a to napriek tomu, že vo všeobecnosti platí, že takéto obmedzenie je legitimované verejným záujmom na ochrane spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti. Súdna judikatúra už viackrát vyslovila názor, že trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dôsledky pre osobný život a životný osud jednotlivca. Na tohto je okamihom zastavenia trestného stíhania resp. okamihom oslobodenia spod obžaloby síce potrebné pozeráť ako na nevinného, avšak samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Trestné stíhanie tak zasahuje do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a rovnako ako porušenie práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je spôsobilé obmedziť či porušiť právo jednotlivca na rešpektovanie a ochranu jeho súkromného a rodinného života, dôstojnosti osobnej cti a dobrej povesti tak, ako je garantované v čl. 10 Listiny základných práv a slobôd.

87. Trestné stíhanie žalobcu trvalo odo dňa 17.5.2016, kedy mu bolo vznesené obvinenie a skončilo dňa 25.4.2017 nadobudnutím právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia o zamietnutí sťažnosti poškodenej proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania.

88. V demokratickom a právnom štáte nemôže nastať situácia, kedy sa voči určitej osobe vedie takmer rok trestné stíhanie, kedy je takáto osoba vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní (ako osoba obvinená), toto sa nakoniec skončí zastavením trestného stíhania z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci, pričom takejto osobe, napriek tomu, že bola po celú uvedenú dobu vystavená stresu, úzkosti a frustrácii, nebude priznané odškodnenie nemajetkovej ujmy.

89. Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, čo znamená primerané, s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu optimálne a tým účinné vyváženie a zmiernenie nepriaznivého následku neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, namiesto nej je možné len poskytnutie zadosťučinenia.

90. Kritériá, na ktoré má súd prihliadať pri určení výšky peňažnej náhrady sú stanovené v ust. § 17 ods. 3 cit. zákona. Ide o normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil okolnosti významné pre určenie výšky náhrady. Prihliadať má najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, ďalej posúdením závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosti následkov, ktoré vnikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho spoločenskom uplatnení. Výpočet je demonštratívny a nevylučuje, aby sa prihliadlo aj na iné okolnosti, pokiaľ budú považované za porovnateľne závažné.

91. V každom prípade však určenie výšky nemajetkovej ujmy súdom musí byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Úvaha súdu nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (pozri R 21/1995, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011).

92. Súd na návrh žalobcu vykonal dokazovanie, ktorým bolo preukázané splnenie aj ďalších predpokladov, t.j. vznik škody a príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu, ktoré sa skončilo uznesením o zastavení trestného stíhania a touto škodou.

93. Z vykonaného dokazovania a to z výpovedí žalobcu a svedkov nepochybne vyplynulo, že samotné trestné stíhanie negatívne ovplyvnilo osobný, pracovný, spoločenský a rodinný život žalobcu, ako aj jeho najbližších rodinných príslušníkov, a teda v dôsledku trestného stíhania došlo k negatívnemu zásahu do súkromného, rodinného a pracovného života. Je nepochybné, že z dôvodu začatia trestného stíhania resp. v priamej súvislosti s ním sa žalobcovi zmenil osobný, rodinný, spoločenský, pracovný život a došlo k výraznému zhoršeniu jeho zdravotného a psychického stavu, a preto dospel k záveru, že iba samotné konštatovanie porušenia práva by v danom prípade nebolo dostatočným zadostučiniením.

94. V súvislosti s trestným stíhaním a pod tlakom okolností pristúpil žalobca k ukončeniu pracovného pomeru s jeho vtedajším zamestnávateľom, otcom poškodenej. Vôbec nie je zanedbateľná skutočnosť, že v období trestného stíhania a aj doposiaľ si žalobca nedokázal nájsť vhodnú prácu. Vzhľadom na vydané predbežné opatrenie, ktorým mu súd zakázal dočasne vstupovať do svojho obydľia, bol odkázaný na pomoc svojich blízkych.

95. Vykonaným dokazovaním najmä výsluchom matky a sestry žalobcu, bolo tiež jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že trestné stíhanie a následné vzniknuté okolnosti, ktoré trestné stíhanie žalobcu vyvolalo, zanechalo nenávratné negatívne následky na fyzickom zdraví a na psychike žalobcu, pre ktoré sa doposiaľ žalobca lieči a bola mu nasadená adekvátna liečba. Z predložených výsledkov psychologického a psychiatrického vyšetrenia je zrejmé, že vážne psychické problémy žalobcu vznikli práve v dôsledku trestného stíhania vedeného proti žalobcovi, pretrvávajú u neho depresívne prežívanie a reaktivita v zmysle vegetatívnych príznakov, insomnie, zmeny nálad, narušeného sebaujímania a nedostatočnej schopnosti sa opäť plnohodnotne začleniť do pracovného procesu.

96. Z výpovedí žalobcu a svedkov mal tiež súd za preukázané, že k zásahu do práv žalobcu došlo nepochybne v jeho osobnom a rodinnom živote. Nezákonné trestné stíhanie poznačilo aj rodinný život žalobcu, v rodinnom živote žalobcu sa po začatí trestného stíhania zmenilo takmer všetko. Žalobca sa stal uzavretý a v dôsledku psychických a zdravotných problémov žalobca obmedzil stretávanie sa s priateľmi. Za kľúčové žalobca považoval, že stratil možnosť bezprostredne sa podieľať na výchove svojich maloletých detí.

97. V súvislosti s nemajetkovou ujmom žalobcu a na základe vyššie popísaných skutočností možno istotne a bez akýchkoľvek pochybností uviesť, že trestné stíhanie výrazne zasiahlo žalobcu a zanechalo negatívne následky na jeho osobnom, rodinnom a spoločenskom živote, na jeho fyzickom zdraví a výrazne nenávratne sa podpísalo najmä na jeho psychickom zdraví.

98. Súd opakuje a dopĺňa, že pokiaľ ide o kritéria náhrady, vzhľadom k právnej úprave, ktorá pri rozhodovaní o výške relutárnej náhrady neposkytuje súdom presné vodítka pre jej vyčíslenie, je potrebné prihliadať k judikatúrou ustáleným kritériám pre jej určenie. Ide o kritéria, ktoré možno posudzovať ako na strane poškodeného tak na strane škodcu (zodpovednej osoby).

99. Okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodca zásahu), sú napr. jeho postoj (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie a i.). Je úplne zreteľné, že postoj tejto osoby môže podstatným spôsobom ovplyvniť vnímanie ujmy poškodeným; ústretové správanie, ospravedlnenie, či prejavená ľútosť škodcu, môže zmierniť dopady nemajetkovej ujmy, naopak jeho ľahostajnosť, arogancia ju môže ešte prehĺbiť. Je nutné prihliadať aj na jeho majetkové pomery tak, aby bola daná možnosť reálneho uspokojenia priznaných nárokov [k zoznamu kritérií a ďalším okolnostiam vo vzťahu k tomuto druhu odškodneniu podrobnejšie najmä Švestka, J., Dvořák, J., Fiala, J. a kol. Občiansky zákonník. Komentár. Zväzok VI. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 1117-1120 (komentár k § 2959 P. Vojtek) a k doktríne odškodnenie duševných útrap bližšie Hulmák, M. a kol. Občiansky zákonník VI. Závazkové právo. Osobitná časť (k § 2055-3014). Komentár. 1. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1717-1723 (komentár k § 2959 P. Bezouška)].

100. V kontexte uvedeného žalovaná v spore ani len netvrdila, že sa ako pôvodca zásahu žalobcovi ospravedlnila, nahradila mu škodu resp. prejavila nejakým spôsobom ľútosť. Aj vo svojich vyjadreniach žalovaná zotrvala na svojom právnom názore o neexistencii zákonných podmienok pre uspokojenie nároku na náhradu škody. Úplne absurdne vyznela jej argumentácia v odpovedi na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, keď uviedla, že: „Skutočnosť, že k zastaveniu trestného stíhania došlo ešte na konci prípravného konania svedčí o precíznej práci orgánov činných v trestnom konaní a nemožno z toho vyvodiť záver o nezákonnosti prípravného konania“.

101. Na druhej strane podľa názoru súdu, primeranosť nemajetkovej ujmy zároveň treba vždy posudzovať resp. určovať (okrem iného) aj v kontexte zohľadnenia ďalších právnych predpisov

upravujúcich obdobnú problematiku ako napríklad ust. § 5 ods. 1 druhá veta zákona č. 215/2006 Z.z., v zmysle ktorého ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiat násobku minimálnej mzdy. Limit odškodnenia je v tomto ustanovení aj pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

102. Aj keď žalobcovi bola spôsobená ujma nezákonným rozhodnutím žalovanej, tak túto nemožno dať na úroveň s dôsledkami u poškodených trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania, preto súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a výsledkami vykonaného dokazovania, za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, považuje 5 – násobok minimálnej mzdy platnej ku dňu začatia trestného stíhania (ku dňu 17.5.2016) v zmysle ust. § 1 písm. a) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 279/2015 Z.z., ktorým bola stanovená suma minimálnej mzdy na rok 2016 vo výške 405,-Eur, čo predstavuje náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného rozhodnutia vo výške 2.025,- Eur.

103. Aj keď súd prvej inštancie je viazaný ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom odo dňa 1.1.2013, priznanie nemajetkovej ujmy vo výške vyššej ako výška odškodnenia obetí násilného trestného činu s následkami smrti (v čase začatia trestného stíhania vo výške 20.250 Eur) a pri trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania (v sume 4.050,- Eur), by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Nemajetková ujma žalobcu totiž nie je väčšia v porovnaní so smrteľným následkom trestného činu, resp. morálnou škodou spôsobenou trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania.

104. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd prvej inštancie má za to, že žalobou uplatnená suma 16.500,- Eur je neprimeraná, nemá oporu nielen vo vykonanom dokazovaní, ale ani v žiadnom zákonom ustanovení, či v judikátúre, a je neprimerane vysoká vo vzťahu k ujme spôsobenej žalobcovi nezákonným rozhodnutím.

105. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. apríla 2006, sp.zn. 4 Cdo 171/2005, podľa ktorého priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach.

106. Z tohto dôvodu súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.025,- Eur a v prevyšujúcej časti uplatnenej nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobu zamietol.

107. Podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

108. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka prvá veta dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

109. Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

110. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, ktorá predstavuje 0,00%.

111. V danom prípade má žalobca v súlade s ust. § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z.. nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho potom, čo mu žalovaná oznámila, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku považuje za nedôvodnú. Žalovaná listom zo dňa 3.6.2019 oznámila žalobcovi, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, a preto dňom 4.6.2019 sa dostala do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu. V súlade s uvedeným súd zaviazal žalovanú popri istine 2.987,68 Eur priznanej titulom náhrady účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní aj na zaplatenie uplatneného príslušenstva, t.j. 5% úroku z omeškania ročne zo sumy priznanej odo dňa 4.6.2019 do zaplatenia.

112. Podľa ust. § 251 Civilného sporového poriadku trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

113. Podľa ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

114. Podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

115. Podľa ust. § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

116. Podľa ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

117. Podľa ust. § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak bola v konaní úspešná strana zastúpená advokátom, súd uvedie v uznesení o výške náhrady trov konania ako prijímateľa náhrady trov konania advokáta.

118. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane sporu, ktorej to priznáva zákon, náhradu týchto trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti so sporom musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu neexistoval spor pred všeobecným súdom.

119. Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva v rozhodnutí zo dňa 6.2.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 7.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

120. Zásada úspechu v spore sa premieťa v ust. § 255 Civilného sporového poriadku. Zásada úspechu v spore (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré jej vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

121. Pri rozhodovaní o trovách konania o zaplatenie náhrady škody titulom účelne vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní súd vychádzal z citovaného zákonného ust. § 255 ods. 2 a ust. § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku a žalobcovi priznal náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci v rozsahu 34,96 % (žalobca mal úspech v časti priznanej istiny 2.987,68 Eur, t.j. 67,48 % a žalovaná v časti zastaveného konania a časti, v ktorej súd žalobu zamietol, teda vo výške 1.439,72 Eur, čo predstavuje 32,52 %), a preto pomer úspechu žalobcu po odpočítaní jeho neúspechu predstavuje 34,96 %.

122. V konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy súd aplikoval ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, nakoľko súdna prax ustálila, že aj za účinnosti Civilného sporového poriadku môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno totiž žalobcu ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Na druhej strane niekedy strana sporu zámerne výšku plnenia nadhodnotia. Ako prevencia proti uvedenému je potom vhodným riešením rozhodnutie súdu, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne z prisúdenej sumy (nie sumy uplatnenej žalobou).

123. Na záver súd uvádza, že vzhľadom na rozsah priznaných súm titulom náhrady škody a dodržanie formálneho postupu pri vyplácaní týchto peňažných nárokov Slovenskou republikou, súd uložil v súlade s ust. 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku žalovanej lehotu na plnenie 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti meritórneho rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, 34C/39/2021 18
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).